

paatrængende nødvendigt, dog ikke skulde staae tilbage for det, som maaffee ikke er saa paatrængende nødvendigt. Man vil anskaffe et mindre Antal, men der siges ikke et Ord om, hvormange, der siges heller ikke, hvad det er for Skjts, man vil anskaffe, hvad det koster osv., derom ere vi i fuldstændig Uvidenhed, der siges blot, at en Sum af 356,380 Rb. vil medgaae til disse Anskaffelser. Jeg kan kun gjætte paa det Skjts, som man her maa have ifinde at anskaffe, det skal være pantferbrydende og altsaa tidsvarende, og jeg formoder, at det skal være af det sværeste Skjts, som man for Tiden har. Jeg vil nu ingenlunde stole paa Efterretninger fra Amerika; thi efter dem forfærdiger man der for Tiden en Kanon, som veier ikke mindre end 1,165 Centner; det er, for at gjøre det let forklarligt for ærede Medlemmer, det Samme som 520 Tdr. Grters Vægt. Jeg antager ikke, at man vil gaae saa vidt her, at ville anskaffe dette Skjts; derimod tør jeg vel antage, at man vil anskaffe Kanoner af 25 Tons Vægt. Jeg skal dertil bemærke, at man til det nye Pantferfartøi Nr. 54 agter at anskaffe Kanoner af 18 Tons Vægt; det er Kanoner, som ville koste 27,000 Rb. Stykket. Naar dertil lægges det første Forsraad af Projectiler, som man faaer med Kanonen, og hvis Priis beløber sig til omtrent en Femtedeel af Kanonens Værdi, og de øvrige Omkostninger, saa vil man komme op til flere og tredive Tusinde Rb. pr. Stykke af disse Kanoner. Men da jeg nu seer, at man agter at armere de 2 sidste Skibe, der ere løbne af Stabelen i England, det ene for engelsk og det andet for preussisk Regning, med 25 Tons Kanoner, saa antager jeg, at vi til vore Fæstninger heller ikke ville hjælpe os med mindre. Indtil jeg bliver bedre underrettet, antager jeg saaledes, at vi skulle have Kanoner af 50,000 Punds Vægt, og Prisen er alene for en saadan Kanon 36,000 Rb. Naar dertil kommer alle de andre Omkostninger, som jeg har nævnt, og hvortil jeg maa spie Fragt osv., saa indseer jeg ikke, at Ministeriet vil være istand til, for et Beløb af 356,000 Rb. at anskaffe mere end omtrent 8 Kanoner. Dersom det nu er saa — jeg beder ærede Medlemmer at berigtige mig, hvis jeg tager

feil — at man dog formodentlig vilde have en 20 Stykker Kanoner til vore Søforter, saa komme vi op, ikke til det begjærede Beløb, men til omtrent 900,000 Rb. Hvad vi her ifølge Lovforslagets Motiver have for os, vil altsaa kun være en Begjundelse til Udgifter. Det Første, vi her i Salen, nemlig i Rigsraadet, kjende om disse Søforter, var i 1858, da der fra Regjeringen kom en meget vibtøst og nøiagtig udført Betænkning over det Forsvarsvæsen, der maatte være hensigtsmæssigt. Man begjundte dengang med at forlange Penge deels til Søforterne og deels til Undersøgelser af, hvilke Landforter, Kjøbenhavn med indbefattet, der skulde istandsættes eller oprettes. Dette mødte stærk Modstand, hvad Landforsvaret og navnlig Kjøbenhavns Forsvar angik, og man kom da til et Slags Forslig, hvorved der blev bevilget 3,800,000 Rb. til Søforterne, men de 28,000 Rb. til Undersøgelser angaaende Kjøbenhavns og andre Stæders Befæstning bleve strøgne, og dermed Kjøbenhavns Forsvar fra Landsiden standsat. Det var dengang ligesom i hele den Tid, der er forløbet derefter, lige til nu, Manges Mening, og jeg deelte den fuldstændig, at vi skulde indskrænke Kjøbenhavns Forsvar til svømmende Fæstninger, at vi, saa godt vi kunde, skulde udvikle vor Marine og sørge for at have Skibe med kraftigt Skjts, som kunde værges vor Rødhed og vore Farvande, og som kunde flytte sig, medens Forterne bleve liggende. Denne Anskuelse gik ikke igjennem, hvormod Søforternes Oprettelse blev besluttet, for en stor Deel af politiske Grunde. Det vil være i mange ærede Medlemmers Erindring, at det var saa. Der blev dengang sagt, at vort daværende Fæstningsvæsen var forældet og utilfredsstillende, og herved ledes man jo til at betragte det Forsvar, vi nu have. Der blev ogsaa dengang, det skal jeg dog bemærke, meget stærkt fremhævet, og jeg kan meget godt erindre, at jeg hørte til dem, der havde den Anskuelse, at vilde man endelig have et fastliggende Søforsvar, saa var det urimeligt at indskrænke sig til det, der da blev besluttet, men saa skulde man anlægge en Fæstning paa Middelfrunden og et mindre Fort paa Stubben; men dette vilde udfordre en Udgift af omtrent 10 Millioner, og derfor vilde man ikke komme med noget Forslag